

Popyt na pracę w województwie wielkopolskim w 2020 r.

30.04.2021 r.

 35,7%

Spadek liczby nowo utworzonych miejsc pracy w porównaniu z 2019 r.

W 2020 r. w województwie wielkopolskim utworzono 43,7 tys. nowych miejsc pracy, o 24,2 tys. mniej niż rok wcześniej. Liczba zlikwidowanych miejsc pracy wyniosła w tym czasie 28,2 tys. i była o 1,2 tys. mniejsza niż w 2019 r. We wszystkich obszarach działalności gospodarczej obniżył się wskaźnik wolnych miejsc pracy. Na rynku pracy widoczny był wpływ pandemii COVID-19 trwającej na terenie Polski od marca 2020 r.

W IV kwartale 2020 r. reprezentacyjne badanie popytu na pracę¹ w województwie wielkopolskim objęło 67,7 tys. podmiotów (o 16,2% mniej niż przed rokiem), z tego 64,6% stanowiły zakłady o liczbie pracujących do 9 (małe), 26,7% – zatrudniające od 10 do 49 osób (średnie), a 8,7% – jednostki, w których liczba pracujących przekracza 49 (duże). Ze względu na rodzaj działalności największy udział miały jednostki należące do sekcji: handel; naprawa pojazdów samochodowych (27,2%), przetwórstwo przemysłowe (14,4%) oraz budownictwo (13,5%).

Pracujący

Liczba pracujących w podmiotach objętych badaniem w końcu IV kwartału 2020 r. wyniosła 1388,0 tys., tj. o 3,1% mniej niż przed rokiem, choć nieco więcej (o 0,7%) niż w poprzednim kwartale. W przeciwieństwie do tendencji obserwowanej w kraju, w wielkopolskim już czwarty rok z rzędu liczba pracujących na koniec IV kwartału przewyższała tę notowaną w III kwartale. Najwięcej osób zatrudniały jednostki duże (60,1% wszystkich pracujących), udział średnich przedsiębiorstw kształtował się na poziomie 23,8%, natomiast 16,1% pracujących skupiały jednostki małe.

Większość pracujących skupiały jednostki duże, tj. zatrudniające ponad 49 osób

Tablica 1. Popyt na pracę – wybrane dane

WYSZCZEGÓLNIENIE	2019	2020	
		w tysiącach	2019=100
Pracujący ogółem (stan w końcu IV kwartału)	1432,1	1388,0	96,9
w tym kobiety	705,5	710,4	100,7
Wolne miejsca pracy (stan w końcu IV kwartału)	9,6	8,3	85,7
w tym nowo utworzone	2,4	1,4	58,5
Miejsca pracy (w ciągu roku):			
nowo utworzone	67,9	43,7	64,3
zlikwidowane	29,5	28,2	95,8

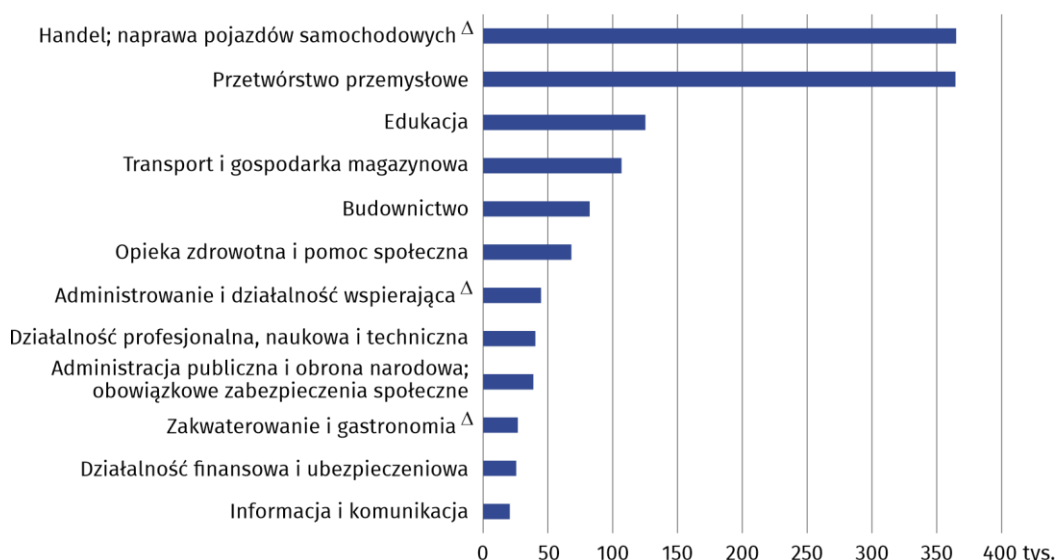
Najwięcej osób pracowało w podmiotach prowadzących działalność w zakresie handlu; na-
prawy pojazdów samochodowych (365,0 tys.) oraz przetwórstwa przemysłowego (364,4 tys.).
Udział dla obu sekcji wyniósł po 26,3%, przy czym jednostki zajmujące się przetwórstwem prze-
mysłowym skupiały blisko jedną trzecią (32,6%) wszystkich pracujących w zakładach powyżej 49
osób, natomiast podmioty związane z handlem; naprawą pojazdów samochodowych – jedną
czwartą ogółu pracujących w podmiotach małych (25,1%) i średnich (25,2%) oraz nieco więcej
(27,0%) – w dużych.

Większość pracujących zatrud-
niały jednostki zajmujące się
handlem; naprawą pojazdów
samochodowych oraz przetwó-
rstwem przemysłowym

¹ Realizowane z częstotliwością kwartalną na formularzu Z-05, na próbie podmiotów gospodarki narodowej zatrudniających przynajmniej 1 osobę.

Wykres 1. Pracujący według wybranych sekcji PKD w IV kwartale 2020 r.

Stan w końcu kwartału

W okresie pandemii największy przyrost liczby pracujących w porównaniu z IV kwartałem 2019 r. odnotowano w sekcjach działalność finansowa i ubezpieczeniowa (o 44,8%) oraz opieka zdrowotna i pomoc społeczna (o 10,5%). W większości sekcji obserwowano jednak spadek zatrudnienia. Największy ubytek liczby pracujących wystąpił w zakwaterowaniu i gastronomii (o 9,7%, a w relacji do poprzedniego kwartału – o 13,2%). W ciągu roku liczba pracujących zmniejszyła się również w jednostkach zajmujących się budownictwem (o 8,9%, przy niewielkim wzroście w stosunku do III kwartału 2020 r. – o 0,1%), edukacją (o 8,4%, przy kwartalnym spadku o 3,0%) oraz działalnością związaną z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 8,2%, przy kwartalnym wzroście o 1,7%).

Tablica 2. Pracujący według grup zawodów i wielkości jednostek w IV kwartale 2020 r.

Stan w końcu kwartału

GRUPY ZAWODÓW	Ogółem	W jednostkach		
		dużych	średnich	małych
	w tysiącach			
OGÓŁEM	1388,0	834,8	329,9	223,3
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	103,7	64,7	22,6	16,4
Specjaliści	234,7	148,7	59,4	26,5
Technicy i inny średni personel	107,5	64,1	23,6	19,8
Pracownicy biurowi	192,1	105,0	46,5	40,6
Pracownicy usług i sprzedawcy	221,0	154,6	41,6	24,7
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	3,6	1,7	1,5	0,5
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	234,3	128,1	54,7	51,5
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	176,9	103,7	47,1	26,1
Pracownicy wykonujący prace proste	114,4	64,2	33,0	17,2

Biorąc pod uwagę strukturę zawodową, najliczniejszą grupę tworzyli specjaliści oraz robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (po 16,9% ogółu pracujących), a także pracownicy usług i sprzedawcy (15,9%), natomiast najmniejszą – rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (0,3%).

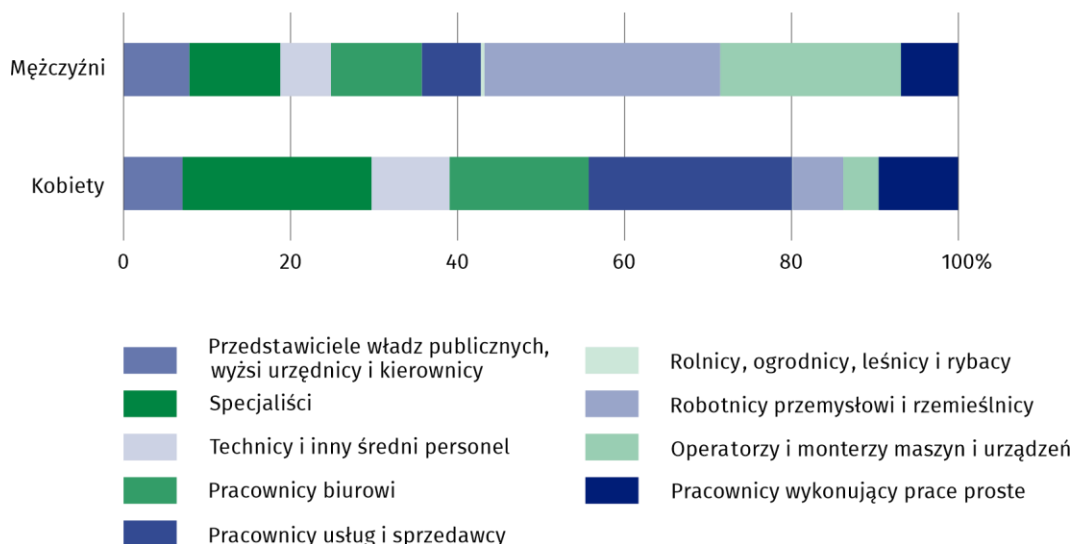
Pracujący ze wszystkich wielkich grup zawodów najczęściej świadczyli pracę w jednostkach dużych. Wśród specjalistów przeważali zatrudnieni w edukacji (37,6%), ale licznie reprezentowani w tej grupie byli także pracownicy opieki zdrowotnej i pomocy społecznej (12,9%) oraz handlu; naprawy pojazdów samochodowych (10,6%). Dla 62,5% robotników przemysłowych miejscem pracy były podmioty związane z przetwórstwem przemysłowym, a dla 18,5% – z budownictwem.

Najliczniejsze grupy pracujących stanowili specjaliści, zatrudnieni głównie w jednostkach prowadzących działalność w zakresie edukacji oraz robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy związani przede wszystkim z przetwórstwem przemysłowym

Pracownicy usług i sprzedawcy dominowali w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (78,1%). Pracownicy biurowi w większości byli zatrudnieni w sekcjach: handel; naprawa pojazdów samochodowych (29,2%), transport i gospodarka magazynowa (16,8%) oraz przetwórstwo przemysłowe (15,1%). Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń pracowali głównie w przetwórstwie przemysłowym (44,1%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (29,7%). Techników i inny średni personel zatrudniały przede wszystkim jednostki w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (24,9%), przetwórstwie przemysłowym (19,9%) oraz opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (15,6%).

Wykres 2. Struktura pracujących według grup zawodów i płci w 2020 r.

Stan w końcu IV kwartału

W ogólnej liczbie pracujących objętych badaniem w IV kwartale 2020 r. ponad połowę stanowiły kobiety (710,4 tys. osób, tj. 51,2%). Przed rokiem ich udział wynosił 49,3%. Większość kobiet była zatrudniona w jednostkach dużych (63,9%). Ich miejscem pracy najczęściej były podmioty należące do sekcji: handel; naprawa pojazdów samochodowych (33,5% ogółu pracujących kobiet), przetwórstwo przemysłowe (18,3%), edukacja (13,8%) oraz opieka zdrowotna i pomoc społeczna (8,1%). Wśród kobiet najwięcej było pracowników usług i sprzedawców (24,4%), specjalistów (22,6%) oraz pracowników biurowych (16,7%). Mężczyźni najczęściej pracowali jako robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (28,2%) albo operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (21,6%).

Przeciętna liczba pracujących w całym roku 2020 wyniosła 1392,0 tys. i była o 1,8% mniejsza niż przed rokiem. Największą liczbę pracujących odnotowano w końcu I kwartału (1431,2 tys.), po czym (również wskutek COVID-19) nastąpił spadek w ujęciu kwartalnym o 4,2% do 1370,6 tys. na koniec II kwartału. W skali roku była to najmniejsza wartość. W strukturze zatrudnienia, podobnie jak w 2019 r., dominowały dwie sekcje – przetwórstwo przemysłowe (gdzie przeciętna roczna wyniosła 364,6 tys., tj. 26,2%) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych (362,9 tys., tj. 26,1%).

Pracujące osoby niepełnosprawne

W końcu IV kwartału 2020 r. wśród pracujących było 48,6 tys. osób niepełnosprawnych (o 19,7% mniej niż przed rokiem), z tego ponad 70% było zatrudnionych w jednostkach dużych. Najwięcej osób niepełnosprawnych pracowało w przetwórstwie przemysłowym (32,8%), a także w podmiotach zajmujących się administrowaniem i działalnością wspierającą (17,0%) oraz handlem; naprawą pojazdów samochodowych (16,0%).

W ciągu roku największy spadek liczby pracujących osób niepełnosprawnych w liczbach bezwzględnych zaobserwowano w podmiotach prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego (o 4,6 tys. osób mniej niż w 2019 r.), handlu; naprawy pojazdów samochodowych (o 3,5 tys. mniej) oraz administrowania i działalności wspierającej (o 3,0 tys. mniej). W stosunku do IV kwartału 2019 r. najwięcej niepełnosprawnych pracowników przybyło w jednostkach związanych z opieką zdrowotną i pomocą społeczną (0,4 tys. osób).

Kobiety najczęściej pracowały w zawodzie pracowników usług i sprzedawców bądź jako specjaliści, głównie w jednostkach z sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych

Największy spadek liczby pracujących osób niepełnosprawnych odnotowano w jednostkach z sekcji przetwórstwo przemysłowe

Na stanowiskach specjalnie dostosowanych do potrzeb wynikających z niepełnosprawności pracowało 6,4 tys. osób niepełnosprawnych (o 12,6% mniej niż w 2019 r.), głównie w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe (43,0%), handel; naprawa pojazdów samochodowych (14,6%) oraz administrowanie i działalność wspierająca (12,4%). Biorąc pod uwagę wielkość zakładów, ich miejscem pracy były przede wszystkim jednostki duże (61,4%).

Możliwość zwiększenia zatrudnienia osób niepełnosprawnych w końcu IV kwartału 2020 r. zgłosiło 2,9 tys. zakładów (wobec 3,3 tys. w 2019 r.). Głównie były to podmioty z sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych (34,3% jednostek zainteresowanych zwiększeniem przyjęcia do pracy osób niepełnosprawnych) oraz przetwórstwo przemysłowe (13,3%).

W całym roku 2020 przeciętna liczba pracujących osób niepełnosprawnych wyniosła 51,2 tys. wobec 61,2 tys. przed rokiem. Największą ich liczbę odnotowano w końcu I kwartału (52,4 tys. osób). Na stanowiskach specjalnie dostosowanych do potrzeb wynikających z niepełnosprawności w całym roku pracowało przeciętnie 6,7 tys. osób (wobec 6,9 tys. w 2019 r.), najwięcej w III kwartale (7,3 tys. osób). Chęć zatrudnienia osób niepełnosprawnych w 2020 r. zgłaszało średnio 2,6 tys. podmiotów (3,8 tys. przed rokiem), przy czym w II i IV kwartale popyt był większy niż przeciętnie i objął odpowiednio 2,7 i 2,9 tys. zakładów.

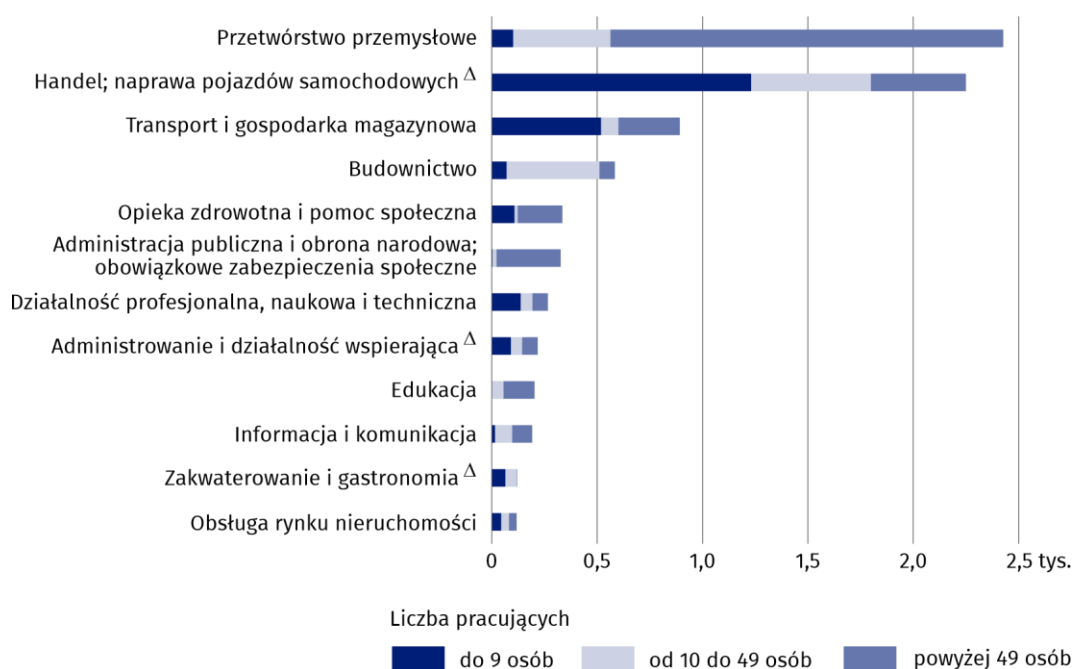
Wolne miejsca pracy

Według stanu na koniec IV kwartału 2020 r. wolne miejsca pracy zgłosiło 3,5 tys. podmiotów, czyli 5,2% wszystkich objętych badaniem (przed rokiem 5,1%). Zakładów dysponujących wakatami było o 626 mniej niż w analogicznym kwartale poprzedniego roku. Najczęściej wolne posady oferowały jednostki małe (53,7%), wśród których najwięcej było z sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych (59,4%) oraz transport i gospodarka magazynowa (15,0%).

Badane podmioty oferowały łącznie 8,3 tys. wolnych miejsc pracy, tj. o 14,3% mniej niż w IV kwartale 2019 r. Na 1 podmiot zgłaszający wakaty przypadało przeciętnie 2,4 wolnych miejsc (przed rokiem 2,3). Najwięcej wolnych etatów przedstawiły jednostki duże – 3,8 tys., tj. 45,4% (wobec 2,4 tys., tj. 29,1% w przypadku zakładów małych oraz 2,1 tys., tj. 25,5% – średnich). Ze względu na rodzaj działalności, najwięcej wakatów oferowały podmioty z sekcji przetwórstwo przemysłowe (29,4% wszystkich wakatów) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych (27,2%). Nieco mniejszy był odsetek wolnych miejsc zgłoszonych przez jednostki zajmujące się transportem i gospodarką magazynową (10,8%) oraz budownictwem (7,1%).

Zgłoszono mniej wolnych miejsc pracy niż przed rokiem. Najwięcej wakatów było w podmiotach z sekcji przetwórstwo przemysłowe i handel; naprawa pojazdów samochodowych

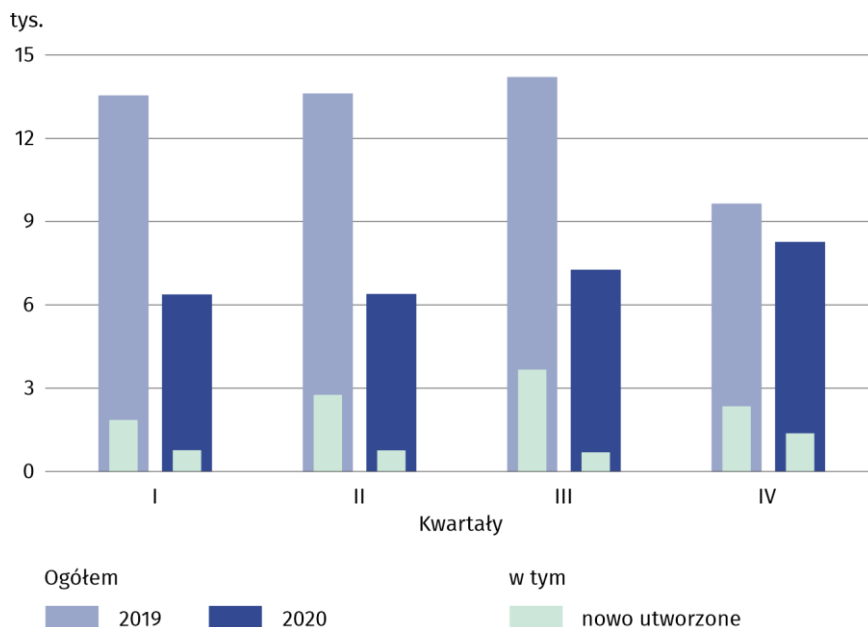
Wykres 3. Wolne miejsca pracy według wybranych sekcji PKD i wielkości jednostek w 2020 r.
Stan w końcu IV kwartału

W ciągu roku największy ubytek wolnych miejsc pracy odnotowano w jednostkach związanych z budownictwem (o 1,4 tys., tj. o 69,9%, mniej niż w końcu 2019 r.), przetwórstwem przemysłowym (o 0,5 tys., tj. o 17,0%, mniej) oraz transportem i gospodarką magazynową (o 0,3 tys., tj. o 25,9%, mniej). Największy przyrost wolnych miejsc (ponad 2-krotny) obserwowano natomiast w podmiotach zajmujących się handlem; naprawą pojazdów samochodowych. W liczbach bezwzględnych oznaczało to o 1,3 tys. miejsc więcej niż w IV kwartale 2019 r.

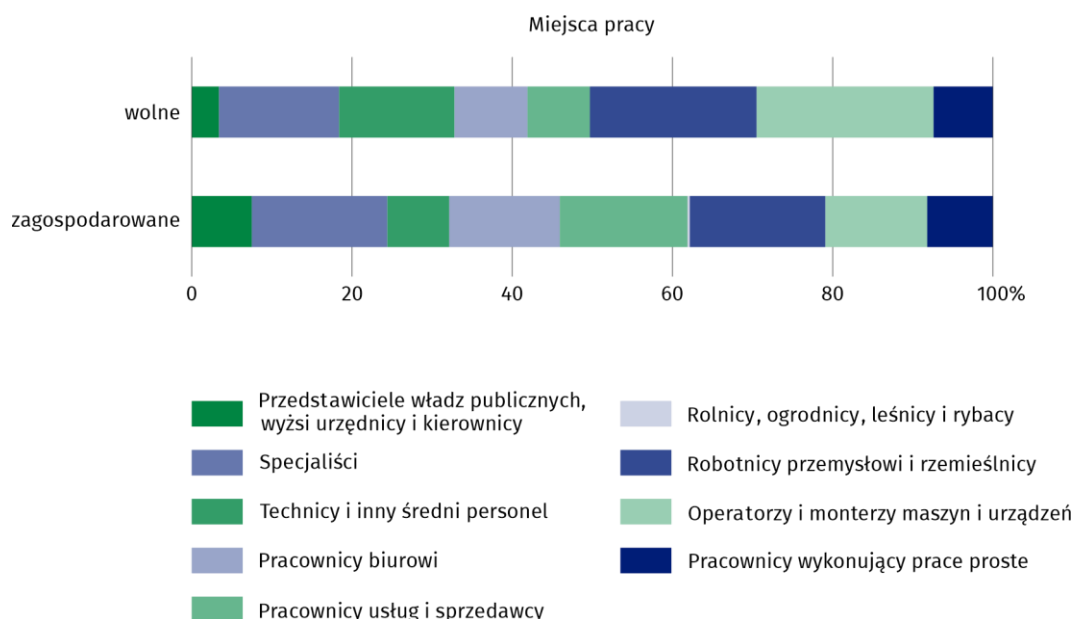
Największy spadek liczby wolnych miejsc pracy odnotowały jednostki związane z budownictwem

Wykres 4. Wolne miejsca pracy
Stan w końcu kwartału

W przekroju całego roku liczba wolnych miejsc pracy zgłoszona w IV kwartale – 8,3 tys. – była największa. Najmniej wakatów zgłoszono w końcu I kwartału – 6,4 tys., przy przeciętnej rocznej w 2020 r. – 7,1 tys. (wobec 12,8 tys. w 2019 r.).

Wykres 5. Struktura wolnych i zagospodarowanych miejsc pracy według grup zawodów w 2020 r.
Stan w końcu IV kwartału

Najbardziej poszukiwanymi grupami pracowników byli operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń oraz robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy

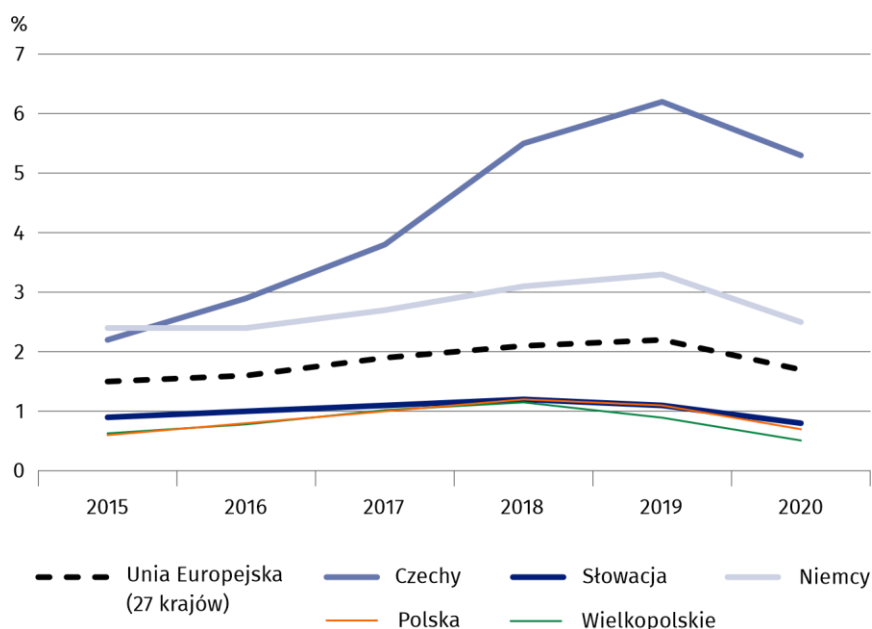
W IV kwartale 2020 r. najczęściej ofert kierowano do operatorów i monterów maszyn i urządzeń (1,8 tys. wolnych miejsc, tj. 22,1% ogółu wakatów), w tym prawie 70% z nich – do kierowców i operatorów pojazdów. Zapotrzebowanie na pracowników z tej grupy zawodowej zgłaszały przede wszystkim podmioty prowadzące działalność w zakresie transportu i gospodarki magazynowej (42,3%) oraz przetwórstwa przemysłowego (29,6%).

Podobna liczba wolnych etatów (1,7 tys., tj. 20,8%) oczekiwała na robotników przemysłowych i rzemieślników (w tym w jednej trzeciej na robotników w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewnych), głównie w jednostkach przetwórstwa przemysłowego (59,9% ogółu wakatów w tej grupie) oraz budownictwa (23,8%).

Stosunkowo dużo ofert pracy skierowano do specjalistów oraz do techników i innego średniego personelu (po 1,2 tys.). W przypadku specjalistów najwięcej wolnych miejsc zgłaszały jednostki związane z przetwórstwem przemysłowym (18,9%), działalnością profesjonalną, naukową i techniczną (17,4%), opieką zdrowotną i pomocą społeczną (17,2%) oraz informacją i komunikacją (13,3%), natomiast zdecydowaną większość wolnych miejsc pracy dla techników oferowały zakłady z sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych (72,5%).

Na tle tendencji europejskich proces tworzenia miejsc pracy w Polsce przebiega znacznie wolniej. Wskaźnik wolnych miejsc pracy, ukazujący procentowy udział wakatów w ogólnej liczbie etatów (zagoszpodarowanych i wolnych) oferowanych przez gospodarkę, w 2020 r. wyniósł 0,7% (o 0,4 p.proc. mniej niż w 2019 r.) i był najniższy wśród krajów Unii Europejskiej. Na podobnym poziomie wskaźnik kształtował się w Portugalii, a nieznacznie wyżej (0,8%) – w Bułgarii, Hiszpanii, Irlandii, Rumunii, Słowacji i we Włoszech. Przeciętna wartość dla 27 krajów UE wyniosła 1,7%, tj. o 0,5 p.proc. mniej niż przed rokiem. Najwyższą wartość wskaźnik ponownie przyjął w Czechach (5,3%; spadek o 0,9 p.proc.).

Wykres 6. Wskaźnik wolnych miejsc pracy (średnie roczne)

Źródło: Eurostat i GUS.

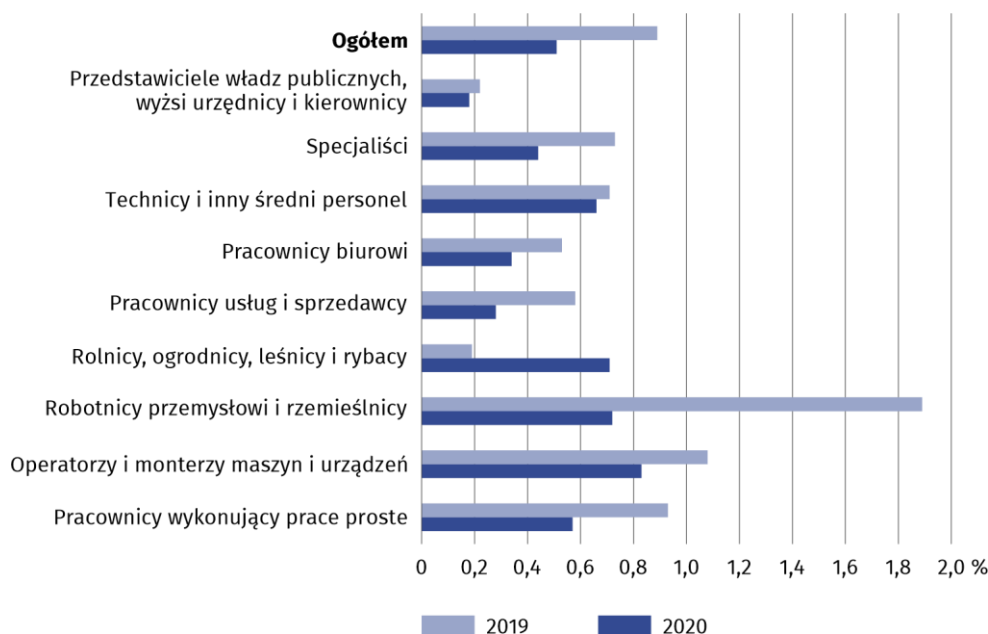
W województwie wielkopolskim wskaźnik wolnych miejsc pracy w 2020 r. ukształtował się na niższym poziomie niż w kraju. W latach 2015–2018 wykazywał on stałą tendencję wzrostową (od 0,63% poprzez 0,78% i 1,02% do 1,15%), ale w 2019 r. odnotowano jego spadek do poziomu 0,89%, a w ostatnim roku do 0,51%. Wskaźnik wyższy od średniej rocznej 2020 r. obserwowano w kwartałach IV (0,59%) i III (0,52%), natomiast w I i II kształtował się poniżej średniej (przyjmując odpowiednio 0,44% i 0,46%).

Spadek wartości wskaźnika wolnych miejsc pracy (do poziomu poniżej 1%) odnotowano we wszystkich obszarach działalności gospodarczej. Podobnie jak w 2019 r., najwyższy wskaźnik wystąpił w sekcji informacja i komunikacja, gdzie średnio roczny udział wakatów w ogólnej liczbie etatów wyniósł 0,91% (wobec 3,96% przed rokiem), przy maksymalnej wartości w I kwartale – 0,97%. Na poziomie 0,87% (wobec 1,15% w 2019 r.) miernik ten kształtował się w sekcji administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (z maksimum w III kwartale – 0,93%), a 0,80% (wobec 1,39% rok wcześniej) wyniósł w transporcie i gospodarce magazynowej (najwyżej w I kwartale – 0,85%). W ujęciu grup zawodów wskaźnik najwyższe wartości osiągnął wśród operatorów i monterów maszyn i urządzeń (średnio 0,83% wobec 1,08% w 2019 r.; z maksimum w IV kwartale – 1,02%), a także w grupie robotników przemysłowych i rzemieślników (0,72% wobec 1,89% przed rokiem; najwyżej w III kwartale – 0,84%).

Wskaźnik wolnych miejsc pracy w województwie wielkopolskim w 2020 r. obniżył się i kształtował poniżej średniej dla kraju

Najwyższy poziom wskaźnika wolnych miejsc pracy odnotowano w jednostkach zajmujących się informacją i komunikacją

Wykres 7. Wskaźnik wolnych miejsc pracy według grup zawodów (średnie roczne)

Nowo utworzone miejsca pracy

W całym roku 2020 utworzono łącznie 43,7 tys. nowych miejsc pracy, tj. o 24,2 tys. (o 35,7%) mniej niż przed rokiem. Najwięcej nowych posad oferowały małe podmioty (18,5 tys., tj. 42,3%, o 30,6% mniej niż w 2019 r.). Średnie zakłady wykreowały 32,8% ogółu nowych miejsc, a duże – 24,9%. Biorąc pod uwagę rodzaj działalności, przeważały jednostki z sekcji: przetwórstwo przemysłowe (21,7%; w 2019 r. 16,3%), handel; naprawa pojazdów samochodowych (20,2%; przed rokiem 28,3%), oraz budownictwo (14,8%; przed rokiem 11,2%). W porównaniu z 2019 r. w większości sekcji utworzono mniej nowych miejsc pracy. Wyjątek stanowiły tylko rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, górnictwo i wydobywanie oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, gdzie nowych miejsc było o 0,6 tys., tj. o 23,5%, więcej niż przed rokiem. Największy spadek ofert dotyczył sekcji: handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 10,4 tys. miejsc nowo utworzonych, tj. o 54,0%, mniej niż w 2019 r.), transport i gospodarka magazynowa (o 5,6 tys., tj. o 64,7%, mniej), informacja i komunikacja (o 2,2 tys., tj. o 61,9% mniej), przetwórstwo przemysłowe (o 1,6 tys., tj. o 14,1%, mniej), edukacja (o 1,4 tys., tj. o 37,1%, mniej), budownictwo (o 1,1 tys., tj. o 14,5%, mniej) oraz administrowanie i działalność wspierająca (o 1,1 tys., tj. o 31,3%, mniej).

W 2020 r. utworzono o 35,7% nowych miejsc pracy mniej niż przed rokiem

Tablica 3. Nowo utworzone miejsca pracy^a według sekcji PKD i wielkości jednostek w 2020 r.

SEKCJE	Ogółem	W jednostkach		
		dużych	średnich	małych
w tysiącach				
OGÓŁEM	43,7	10,9	14,3	18,5
w tym:				
Przetwórstwo przemysłowe	9,5	3,4	3,3	2,8
Budownictwo	6,5	0,2	1,9	4,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	8,8	2,6	2,5	3,7
Transport i gospodarka magazynowa	3,1	1,3	0,6	1,2
Informacja i komunikacja	1,3	0,5	0,4	0,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3,0	0,4	1,1	1,4
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2,4	0,7	0,7	1,0
Edukacja	2,3	0,6	1,3	0,5
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1,0	0,1	0,4	0,5

a W ciągu roku.

Spośród wszystkich nowych miejsc pracy, utworzonych w 2020 r., w końcu grudnia do obsadzenia pozostawało 1,4 tys., czyli 3,2% (w końcu 2019 r. było to 2,4 tys., tj. 3,5%). Najwięcej wakatów przeznaczonych było dla operatorów i monterów maszyn i urządzeń (0,4 tys.). Na specjalistów czekało 0,3 tys. wolnych nowo utworzonych miejsc, a na robotników przemysłowych i rzemieślników oraz na techników i inny średni personel – po 0,2 tys. Największą liczbą nowych nieobsadzonych etatów dysponowały jednostki prowadzące działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych (0,6 tys.) i przetwórstwa przemysłowego (0,3 tys.).

Zlikwidowane miejsca pracy

W 2020 r. zlikwidowano łącznie 28,2 tys. miejsc pracy, tj. o 4,2% mniej niż w roku poprzednim. Najwięcej z nich stanowiły etaty w podmiotach o liczbie pracujących od 10 do 49 (12,8 tys., tj. 45,2%; przed rokiem najczęściej likwidacji ulegały miejsca w jednostkach małych).

Tablica 4. Zlikwidowane miejsca pracy^a według sekcji PKD i wielkości jednostek w 2020 r.

SEKCJE	Ogółem	W jednostkach		
		dużych	średnich	małych
	w tysiącach			
OGÓŁEM	28,2	6,8	12,8	8,7
w tym:				
Przetwórstwo przemysłowe	7,2	2,8	3,6	0,9
Budownictwo	2,8	0,1	1,2	1,6
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	5,5	0,8	2,7	1,9
Transport i gospodarka magazynowa	1,9	0,9	0,4	0,5
Informacja i komunikacja	0,6	0,1	0,3	0,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2,6	0,1	1,5	1,1
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2,1	0,8	0,8	0,5
Edukacja	1,2	0,4	0,6	0,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	0,7	0,2	0,5	0,1

a W ciągu roku.

W ciągu roku najwięcej miejsc zredukowano w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe (7,2 tys., tj. 25,6%), handel; naprawa pojazdów samochodowych (5,5 tys., tj. 19,4%), budownictwo (2,8 tys., tj. 10,0%) oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (2,6 tys., tj. 9,3%).

Saldo miejsc pracy w 2020 r. pozostało dodatnie, jednak było niższe niż przed rokiem. Liczba utworzonych etatów o 15,4 tys. przewyższała liczbę tych zlikwidowanych (przed rokiem różnica ta wyniosła 38,4 tys.). Dodatni bilans obserwowano we wszystkich sekcjach, z wyjątkiem górnictwa i wydobywania (gdzie liczba zlikwidowanych miejsc pracy o 19 przewyższała liczbę miejsc nowo utworzonych). Najwyższe saldo odnotowano w budownictwie (+3,6 tys. miejsc pracy) oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (+3,4 tys.).

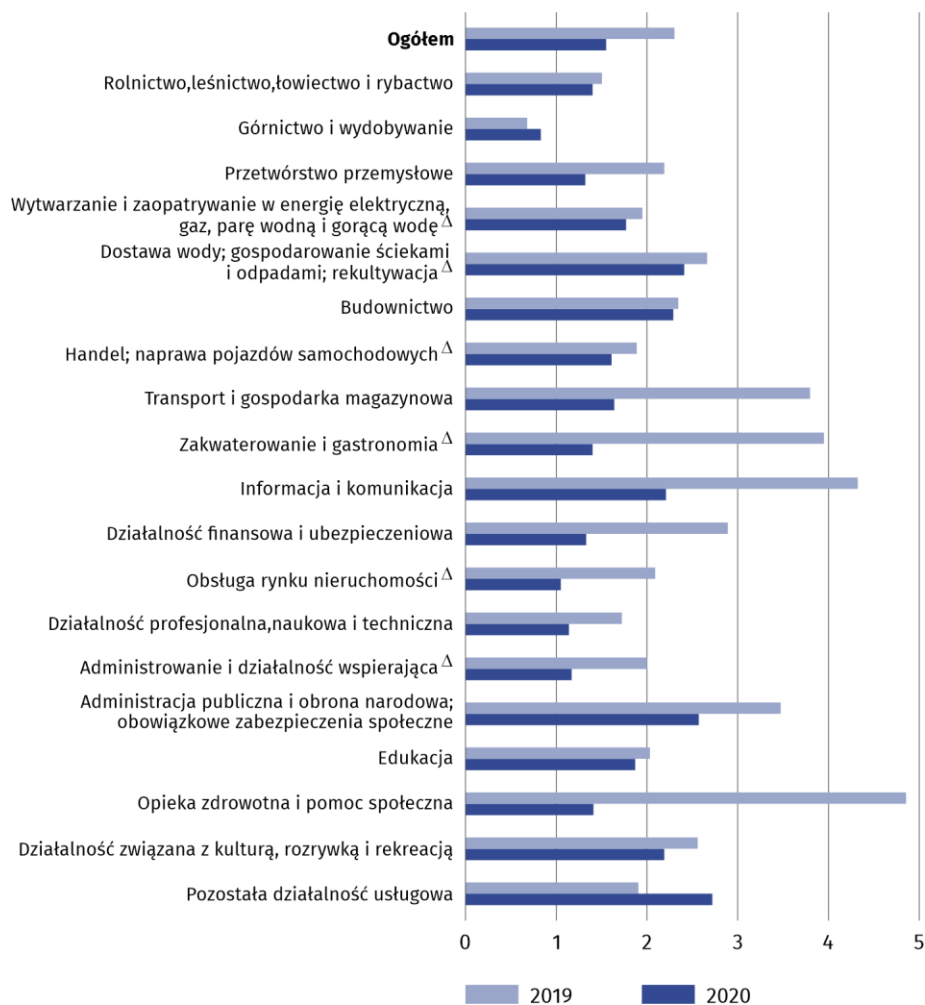
Relacja miejsc nowo utworzonych do zlikwidowanych w 2020 r. wyniosła średnio 1,55 wobec 2,30 przed rokiem. Najkorzystniej relacja ta kształtowała się w pozostałej działalności usługowej, gdzie nowych posad było prawie 3-krotnie więcej niż zlikwidowanych (2,72), a także administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (2,57).

W końcu roku nieobsadzonych pozostawało 1,4 tys. miejsc spośród ogółu nowo utworzonych, najwięcej w jednostkach związanych z handlem; naprawą pojazdów samochodowych

W 2020 r. zlikwidowano o 4,2% miejsc pracy mniej niż przed rokiem. Największą redukcję etatów obserwowano w jednostkach średnich

W 2020 r. zmniejszyła się różnica między liczbą miejsc nowo utworzonych i zlikwidowanych, ale dodatnie saldo odnotowano we wszystkich sekcjach, z wyjątkiem górnictwa i wydobywania

Wykres 8. Relacja miejsc pracy nowo utworzonych do zlikwidowanych według sekcji PKD

Wpływ epidemii COVID-19 na rynek pracy

Wirus SARS-CoV-2 na terenie Polski pojawił się w I kwartale 2020 r. W kolejnych miesiącach rozprzestrzeniając się terytorialnie, swoim wpływem ogarniał niemal wszystkie obszary życia społecznego i gospodarczego. Na rynku pracy COVID-19 oddziałuje m.in. na liczbę miejsc pracy, tych zagospodarowanych, oznaczających liczbę pracujących, jak i niezagospodarowanych, czyli wolnych. Wyniki kwartalnego badania popytu na pracę potwierdzają, że we wszystkich kwartałach 2020 r. (z wyjątkiem I, gdy w stosunku rocznym odnotowano wzrost zagospodarowanych miejsc pracy o 2,7%) obserwowano spadek liczby pracujących w relacji do analogicznego kwartału 2019 r. na poziomie około 3%. Liczba wolnych miejsc prac w kwartałach I–III w skali roku zmniejszyła się o połowę, a w IV kwartale była mniejsza o około 14%.

Poczynając od marca 2020 r., kiedy w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 ogłoszono najpierw stan zagrożenia epidemicznego, a następnie stan epidemii, na rynku pracy podjęte zostały działania mające na celu ograniczenie zasięgu choroby zakaźnej COVID-19. Wśród przyjętych rozwiązań najbardziej powszechnym stała się praca zdalna, oznaczająca możliwość wykonywania pracy poza stałym miejscem jej świadczenia. Według wyników badania popytu na pracę, uzyskanych na koniec IV kwartału 2020 r., w województwie wielkopolskim w systemie pracy zdalnej pracowało 116,8 tys. osób, tj. 8,4% ogółu pracujących. Odsetek ten był mniejszy niż przeciętnie w kraju – 10,8% i plasował wielkopolskie na 5. miejscu za województwami: mazowieckim – 19,7%, małopolskim – 12,5%, pomorskim – 11,8% i dolnośląskim – 10,7%. Częściej zdalnie pracowali zatrudnieni w sektorze publicznym, gdzie udział w ogólnej liczbie pracujących sięgał 18,0% wobec 6,2% w prywatnym (w kraju odpowiednio 15,4% i 9,2%).

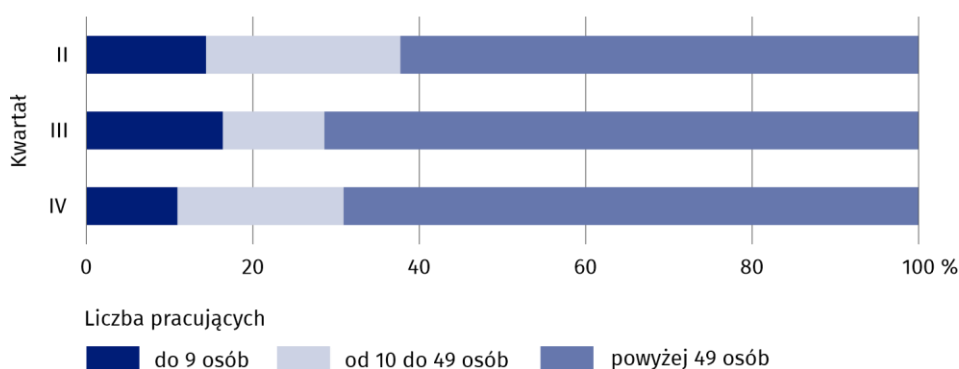
Podobne wyniki, ilustrujące stan z pierwszej fazy pandemii, odnotowano w końcu II kwartału. Pracę zdalną wykonywało wówczas 8,0% ogółu pracujących w wielkopolskim, przy średniej krajowej na poziomie 10,2%, przy czym w sektorze publicznym było to 13,8% wobec 11,5% w kraju, a w prywatnym – 6,6% wobec 9,7%.

W okresie letnim, który charakteryzował się pewnym spowolnieniem rozprzestrzeniania się wirusa, obserwowano spadek udziałów pracujących w systemie pracy zdalnej. Według stanu na koniec III kwartału udział pracujących zdalnie w ogólnej liczbie pracujących wykazanych w badaniu popytu na pracę w województwie wielkopolskim wyniósł 4,3%, przy przeciętnej w kraju 5,8%. Inaczej niż w kwartałach II i IV, w III kwartale 2020 r. częściej z możliwości pracy zdalnej korzystali pracownicy sektora prywatnego – 4,7% ogółu pracujących w tym sektorze wobec 2,6% w sektorze publicznym (w kraju 6,6% wobec 3,3%).

W skali całej gospodarki wykorzystanie pracy zdalnej w celu ograniczenia zagrożenia epidemicznego rosło wraz ze wzrostem wielkości podmiotów. W IV kwartale 2020 r. w jednostkach zatrudniających do 9 osób zdalnie pracę świadczyło 5,7% pracujących, podczas gdy w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 49 – 9,7% (w kraju odpowiednio 6,5% i 12,6%).

Wykres 9. Struktura pracujących zdalnie według wielkości jednostek w 2020 r.

Stan w końcu kwartału

W celu ograniczenia rozprzestrzeniania się COVID-19 i jego oddziaływania na rynek pracy podejmowane były również inne działania. Pracujący rodzice oraz opiekunowie prawni ustawowo zyskali możliwość skorzystania z zasiłku opiekuńczego na czas opieki nad dzieckiem do lat 8 z powodu zamknięcia żłobka, przedszkola, klubu dziecięcego, szkoły. W II kwartale 2020 r. w województwie wielkopolskim z tego prawa skorzystało 1,9% pracujących, tj. nieco mniej niż przeciętnie w kraju (2,1%). Udział pracujących, którzy na mocy wspomnianej ustawy pozostali w domu był większy w sektorze prywatnym niż publicznym (odpowiednio 2,0% wobec 1,4%; w kraju 2,4% wobec 1,2%).

Innym rozwiązaniem mającym na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się wirusa było wprowadzenie form czasowego odosobnienia ze względu na podejrzenie zakażenia w postaci kwarantanny lub izolacji. Pracujący, którzy korzystali z wynagrodzenia za czas choroby lub zasiłku chorobowego z powodu objęcia kwarantanną bądź izolacją, w IV kwartale 2020 r. stanowili 3,2% ogółu pracujących w województwie wielkopolskim i 3,0% w kraju. W podobnej skali takie przypadki odnotowano w obu sektorach własności (2,9% w publicznym i 3,3% w prywatnym; w kraju odpowiednio 2,6% i 3,1%). Dla porównania, w okresie niższego wskaźnika zachorowań w III kwartale 2020 r., odsetki korzystających z wynagrodzenia za czas choroby lub zasiłku chorobowego były znacznie mniejsze i kształtowały się na poziomie 0,4% (wobec 0,5% w kraju), w sektorach odpowiednio 0,5% w publicznym i 0,4% w prywatnym (w kraju odpowiednio 0,6% i 0,5%).

W opracowaniu zastosowano skrócone nazwy sekcji PKD, skróty oznaczając znakiem „Δ”. Pełne nazwy dostępne są na stronie GUS pod adresem: <https://stat.gov.pl/Klasyfikacje/>

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło: dane GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Poznaniu
Dyrektor Jacek Kowalewski
tel: 61 2798 266

Rzeczoznawca:
Wojewódzkie Informatorium Statystyczne
Wielkopolski Ośrodek Badań
Regionalnych
tel: 61 2798 320, 61 2798 323
e-mail: informatoriumPOZ@stat.gov.pl

Współpraca z Mediami:
Arleta Olbrot
Wielkopolski Ośrodek Badań
Regionalnych
tel: 61 2798 345
e-mail: a.olbrot@stat.gov.pl

poznan.stat.gov.pl

@Poznan_STAT

[@UrzedStatystycznywPoznaniu](https://www.facebook.com/UrzedStatystycznywPoznaniu)

Powiązane opracowania

[Popyt na pracę w 2019 roku](#)

[Popyt na pracę w IV kwartale 2020 r.](#)

[Popyt na pracę w województwie wielkopolskim w 2019 r.](#)

[Wpływ epidemii COVID-19 na wybrane elementy rynku pracy w Polsce w czwartym kwartale 2020 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych \(BDL\) – Rynek pracy](#)

[Dziedzinowe Bazy Wiedzy – Rynek pracy](#)

[Strateg – Rynek pracy](#)

[Statystyka wolnych miejsc pracy – Eurostat>Data>Database –Labour market –Job vacancy statistics](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Popyt na pracę](#)

[Wolne miejsca pracy](#)

[Nowo utworzone miejsca pracy](#)

[Zlikwidowane miejsca pracy](#)